

**Розділ 4: Умови та чинники, які
визначально впливають на
забезпечення особистої
безпеки та охорони праці в
НПУ**

Поняття про умови праці та аналіз умов праці працівників поліції

**Працею вважається процес прикладання
людиною розумових та фізичних зусиль для
одержання корисного результату у
задоволенні своїх матеріальних та духовних
потреб**

**Поняття праці містить два аспекти:
психологічний та фізичний**

Працездатність - це потенційна можливість людини здійснювати фізичну або розумову роботу за певний проміжок часу.

Працездатність залежить від:

Фізичного розвитку

психічного розвитку

**тренуваності організму
та самопочуття працівника**

умови праці

Фактори виробничого середовища, що впливають на працездатність:

- фізичне зусилля ,

- нервові
напруження,

- темп роботи,

- робоче
розташування,

- монотонність,

- мікроклімат,

- забрудненість
повітря

- виробничий шум

- вібрація

- освітленість

Фактори, які знижують функціональні резерви організму працівників НПУ

1-й рівень:

- інтелектуальні, сенсорні та емоційні навантаження

- монотонність праці

- режим роботи

- гігієнічні та санітарно-побутові умови

Фактори, які перешкоджають виконанню працівниками НПУ службових обов'язків та призводять до тимчасової непрацездатності

2-й рівень:

- ненормований робочий день

- постійний контакт з асоціальними елементами

- необхідність повної віддачі психічних і фізичних сил

Фактори, які посіли провідне місце останнім часом

3-й рівень:

- невідповідність між положенням працівника під час виконання службових обов'язків і положенням поза службою, в побуті, обумовлені низьким грошовим утриманням

- порушення соціальних прав і пільг працівників органів внутрішніх справ, передбачених законодавством

Умови праці - це сукупність елементів робочого середовища, які впливають на функціональний стан і працездатність людини, її здоров'я, розвиток, ставлення до праці та ефективність роботи.

**Гігієнічна класифікація праці за
показниками шкідливості та
небезпечності факторів виробничого
середовища, важкості та напруженості
трудового процесу**

*Затверджена наказом Міністерства охорони
здоров'я України від 27.12.2001 року № 528*

*Групи
умов праці:*

- санітарно-гігієнічні;

- психофізіологічні;

- естетичні;

- соціально-психологічні.

Класи умов праці:

1

- оптимальні умови праці

2

- допустимі умови праці

3

- шкідливі умови праці (1-4 ступеня)

4

- небезпечні (екстремальні) умови праці

Класи умов праці:

1-й клас – оптимальні умови праці – такі умови, при яких зберігається не лише здоров'я працюючих, а й створюються перед умови для підтримання високого рівня працездатності

2-й клас – допустимі умови праці – характеризуються такими рівнями чинників виробничого середовища і трудового процесу, які не перевищують встановлених гігієнічних нормативів, а можливі зміни функціонального стану організму відновлюються за час регламентованого відпочинку або до початку наступної зміни

3-й клас - шкідливі умови праці - характеризуються такими рівнями шкідливих виробничих факторів, які перевищують гігієнічні нормативи і здатні несприятливо впливати на організм працівника та/чи на його потомство. Поділяються на чотири ступені:

1-й ступінь - умови праці зумовлюють виникнення функціональних змін, що виходять за межі фізіологічних коливань (останні відновлюються при тривалішій, ніж початок наступної зміни, перерві контакту зі шкідливими факторами)

2-й ступінь - умови праці здатні спричинювати стійкі функціональні порушення, призводять у більшості випадків до зростання виробничо-зумовленої захворюваності, появи окремих ознак або легких форм професійної патології

3-й клас - шкідливі умови праці

3-й ступінь - умови праці призводять, окрім зростання виробничо-зумовленої захворюваності, до розвитку професійних захворювань, як правило, легкого і середнього ступенів важкості (з утратою професійної працездатності в період трудової діяльності).

4-й ступінь - умови праці характеризуються такими рівнями шкідливих факторів виробничого середовища і трудового процесу, які здатні призводити до значного зростання хронічної патології та рівнів захворюваності з тимчасовою втратою працездатності, а також важких форм професійних захворювань

Небезпечні (екстремальні) умови праці (4-й клас) — умови праці характеризуються такими рівнями шкідливих факторів середовища і трудового процесу, вплив яких протягом робочої зміни (чи її частини) створює загрозу для життя, високий ризик виникнення важких форм професійних уражень.

Атестація робочих місць за умовами праці здійснюється з метою регулювання відносин між роботодавцем і працівниками щодо:

- права на здорові й безпечні умови праці;

- пільгове пенсійне забезпечення;

- пільги та компенсації за роботу в несприятливих умовах;